

У. ТЕМИРКУЛ

Т-85

150

ТЕМИРКУЛДУН БРЛАРЬ

ИІ. ҚЫНАҚ

Алматы
1936

FRUNZE
QIRMIZIBAS
1936

Y. TEMIRQUL

T-35.

T-

TEMIRQULDUN ӘRLARB

(II ҚбJNAQ)

Frunze

QIRMEMBAS

1936

Bala kezden birge өскөн,
Turmuş өзүн бир сеекен,
Bajlaraqa қаршы мектепте,
Kyрөш отун бир кеккен--
Bul kicине өмгегимди
Quramit Coomartqa арнаадым.

T. YMOTTAALIEV

274 954

Центральная научная
БИБЛИОТЕКА
Академия наук Киргизской ССР

FARQANAMDЫN ТАЛААСЬ

Уңсау qurbum,
Көрсү qurbum:
Оқуп менін ътытады!
Бұтады оқуп,
Сынај қатып:
Ісімдегі сұрытады.
Çер сулюусу—
Жалташ вар
Көрдүң векен Qытады!!

Syrettejyn
Farqanalamdy
Oqşor veken Qытада!!
Ajta çyter
Oquucular:
Даңың песен қылтада.
Тава айшас,
Бош қатқан çет
Farqanamdan ътытада!

Ojdo, qырда.
Варъ пақта:
Пақта менен коз асқан.

Paqta dese,
Suluu kynda:
Kylyp turup nyr eacqan!
Farqanamdaň.
Talaasъ altyň:
Maqtaj verem bir baštan.

Qeştag sajın,
Traktorlor,
Traktorlar çajnaqan.
Rulevik,
Udarnik bar:
Minip alıp ajdaqan.
Farqanamda,
Kynde ioj bar:
Ar kyn emgek qajnaqan!...

Ar qыltyrkyn,
Maşına bar:
Paqtaqa dep çasalqan.
Nýrenysken,
Çaştarda bar.
Mexanik dep atalqan
Agronom,
Çyzdөp kelet:
Oqup sъoňp „qat“ aqan.

Cekesinen,
Ter şyrygjan:
Farqanapalyn dýlqanъ.

Paqtась dep,
Partijavъz:
Mandaýnan sýjradъ.
Ketmentnen,
Altyň engen:
Maqtasъ kerek dijqandy!..

Dýjdan emes,
Bul kolxozcu:
Sotsializm erleri,
Qur talaasъ,
Gyldeşyşken:
Zor çeniştin şerleri,
Paqta menen.
Çibek qaptap:
Sajmalanqan çerleri.

Çaý, dýş,
Erikbegen:
Ar kyn paqta ojunda.
Otursa, tursa,
Coldosundaj:
Ketmen çyret qolunda,
Iş ştabы,
Kolxozu bar:
Kommunizm çolunda.

Çenelerim,
Cigit tilip,
Çibek qurtun waqъşqan.

Bul qana emes,
Ketmen capsə:
Birincilik alışqan.
Qızdar ajdap.
Traktordu:
Qacan erden qalışqan!!
Farqanamdaň,
Talaasъ şat:
Emgek menen gyldegen.
Farqanamdaň,
Qыştaçъ vaq:
Atyr gylder, tyrdegen.
Farqanamdaň
Çeri şandau:
Emgeksizder syrdegen.
Aralasa,
Baqtyn icin:
„Qusa“ kenyly acsylar.
Aralasa,
Keç talaasъ;
Ar kim ceri czazylar
Keryp qyloqan,
Emgekterdi:
Qaplyr mooqu, basylar.
Radio
Iş başynda:
Bulbul menen sajraştъ.
Qajrat artyp,
Uđarnikter: *

Ketmenderin qajraştъ.
Işten qatsa,
Telefon bar:
Ujlerynde çajnaştъ.
Kolxozdordo
Telefon bar;
Trüpkasып iliptir
Sotsializm,
Nur сығынъ
Kee cerinde elektr.
Kecee çalqoo,
Qalil aqam:
Turmuş çajyp biliptir.
Kitap qana,
Qyzyl birc bar:
Oqup vlim alışat.
Ar qыl başqa,
Ijrimder bar:
Bardыçынан taalышat.
Kino çana,
Teatr bar:
Keckisin el vatyşat.
Farqanama,
Kolxoz ajly:
Bygyn mypa çapqyrdi.
Kecegi qul
Farqanalıq
Çyrgal kyngе qazyldы.

Men үшаң,
Qubanqandan:
Tolqup қаздым ғаңы ытды

Avtomobil,
Сытын-куյун:
Goldorunda сарысты.
Kolxozcular,
Minip алыр:
Bazarьна ватысты.
Taңырдашан.
Bir kezdegi el:
Bygyn kөнүр qалысты.

Tepki araba,
Min-sandadы:
Aktiviter, çastar minişip,
Çарысышып,
Оjnор үyрет:
Munudaңь билишп.
Çaraşыqtuu
Qandaj sonun:
Ar qыl tyrkyn klijisip

Aeroplан
Kezge yjrəndy
Ucup kөnүр چенелер.
Qana, qajы,
Вајсы өлкө!
Qantip bize teneler.

Salpajысты
Bir kezdegi:
Teңsinbegen emeler.

Ucsuz, typsyz
Mejkin talaa:
Qыrqooldoj qulpuqsan.
Çel „dýr“ else,
Çашыл варгүй:
Çarytylyp çulqunoqan.
Qara ваңтии,
Qалып қыстаң;
Kim qozqoltot çurtumdan!

Anglican,
Çapon, Polşо:
Sozup qolun көрвөjyу?
Kere çatar,
Zor majdanda:
Kim alqанып төөреjdy,
Aeroplан,
Asmanqa ис;
Daңы bijik erdejly.

Farqanam
Bygyn sotsialcы:
Otor emes, bilip qoї!
Вајъ tegiz,
Gyldeп barat:
Taң tamaşa, kynde тоj.

Ať danqtuu,
Ajtsa daýıp:
Farqanamışып talaasъ.
Emgek menen
Turmuş qırqan,
Emgekci eldin balasъ:
Aq altındып.
Keni ekenin,
Ajtar qalsa calasъ.

20|V-85 9.
Аравас құтандыр

PAQTA TERIMI

Aq paqta съqqан kenimdi,
Talaasъ altып cerimdi,
Anda iștegen elimdi,
Çazajып ырdap oo.. cerimdi!

Talaasъп варъ ар·appaq,
Kumyş kubek taçypoqan.
Çer beti seelet bezendi,
Avakeme çaqypoqan.
Kumyş kubek aq altып,
Sensiñdo zavod saqypoqan.
Aq altыпп етектер,
Emgekci çenem taaplyqan.
Qarındaş Totu daqъ var,
Udarnik bolqon çaqыдан.
Toluptur paqta vaşына,
Qызыл çooluq salypoqan.
Kylgyn sajma bajsecek,
Turmustun kerky çaqыгоqan.
Ucuq salyp şıldыndap,
Çarooker qoj kөz çaqypoqan.

Ujıstutup emgekti,
Baalap alıp işteşken.
Emgektin eesi kolxozcı,
Tavışırp alıñın emgekten.

Çaş espyrym çetkincek.
Terişir paqta tojtondop.
Bularda kirgen majdanqa
Qoi qavış qılıp bojtondop.
İş treityy kelişken,
Çyrəojly dejt boşqo ojnır
Kicinekej pioner
„Alalı—dejt iştı ondop“.

Terlichen paqta qaptalıp,
Salmaqbaş qanca qattalıp,
„Arabaqa qoşolu—
Çetiip kelci aňlı aňıp“
Dep Bazarvaj Týkyjde,
Candaňıp turat maqtalıp.
Kolxozcı valvan avasem,
Mandajı, çarlıq şattanıp.
Bolqula dep naşında
Teraqa çyret attanıp.
(Qatardan sırçır vaj tapanar,
Çoqoldu bidden taptaıp)

Aq paqta too, too yjylip,
Kyn te ystypə çyjylip.
Çeneltyp ulam zavodqo,
Bir kyny turvaj tıjylip.

Şaraqtap emgek qajnady,
Çaşlı tartırp çımyjyr.
Paqta terim maalında,
Dalaj ças, tınya majdanda.
Bolşevik bolmoq işuqo,
Kim qacat kırvej majdanqa.
Aqarqan paqta taiaaszı,
Kyn nurun sasırp çan çanoqa.
Aq aq tynde çançyrap,
Qoşomat qılsa avama,
Erkelegen tentek çel,
Ertell kec vaqcada,
Erkeletip çenemdi,
Ujqusun buzba erk tańda:
Emgek nuru sebilip,
Çırqalduu tijet ças çanqa.

EPKINDYU TOTU EPKINDE

Ter, paqtanъ Totušum.
Bygyndө kim otursun,
Eki qoldop șырьldat,
Capcандьqть oqupsun.
Yjret usul enegyn,
Qalqandar saqa qosulsun!

Ter, ter Mejil ¹⁾ mejizim.
Paqta emes, altyn terilsin,
Min-min sentner aq altyn,
Fabrike berilsin;
Aşyq tolup plandar
Is qыjыgъ çenilsin.

Kөrvejsupay, tetigi:
Appaç qardaj talaanъ,
Epkindetet, qыzstat,
Burup, burup sanaanъ;
Munu bolup aqa da,
Capcan çetip baralъ.

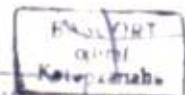
¹⁾ Mejil kicinekej pioner jыz

—Qajda ketti şyltoolop,
Çalqoo Byvyş çapaqъ;
Tygenwedy usunun,
Kyzgy menen taraqъ.
—Mejli, qojsu oşonu,
„Qandaç cyrsе talawъ,
Çuz aitqandaj biz aqa,
Çe yjrencyk vaiauv

Bol, bol tez tez, bol tez-tez
Meerejdы biz alalъ!
Bol, bol, tez—tez, bol tez—tez
Meerejdы biz alalъ!
Bir qarasъ, epkindyy,
Er Qubatbek aqanъ;
Terip bytup qojuptur,
Ajtqan şaqып vaiaqъ.

Çaplyt Totu epkinde,
Epkinde, bol epkinde,
Raqtasçып qыzzып,
Yjreteger berkige!

—Çan qatynдаş epkinde,
Epkinde, bol epkinde,
Etegin qыzы şajdan,
Aq altyn senin erkinde,
Qыzqaldaqtaj çajnaqan,
Tilekteş aqaç erkine,
Senin erkin paqtada,
Qarlındaş astы erikve!
Qaşan tartva Qadъsa,

Senda aramsa qatypca,
Ekl tekti etegin
Kijin kelip Asylca
Uruşqanqa qandajsyn
Emgek kyn az çazylsa?
Epkin, epkin epkinde
Өkynsəegyn artında!
Epkin, epkin, epkinde
Өkynsəegyn artında!
Bızdin majdan cuu menen,
Keterylgən tuu menen,
Qylqa tartıp qatarqa
Myna, kirdik duu menen;
Alqan işin bytkerwəj;
Balqıvassyn qur denem.
Epkindyy çenem Savıjra,
Qıtyndaşım çana eçem,
Men çaqtırqan kişi emes,
Enkejip paqta tervegen,
Sotsialcyl əlkoge,
Mintip pajda vervegen,
Alyq eçem Çumagyl,
Aj talaada terdegen.
Kişi emesqo, al saqa
Çyregyn suurup vervegen.
Men qurmanlıq sadaqa,
Altın varmaq sendejden!
Altı tyjip turavı,
Eerdin vojop sendelgen.

Əlsek arman çoqu oşol,
Iştep çyryp el menen.
Dewediñbi sen oşondo:
—Çanımk aqa men da qoşo,
Kyreşməkmyn siz ajtqandaj,
Mildetim emes çyryy başqo,
Unutbaşyyn ajtqapındy,
Mejli, çalym kyjsyn otqo,
Menin çalym aq altınyň,
Men tuulqamat uşul Oştol!
Orundaşyyn ibadandı,
Byt atqarıp plandı.
Sizdin kolxoz çazdy qoşo,
Ir aldynda sýj aldy.
Sapat, sapat, sapat, sapat,
Sapat ycyn uraandy,
Qыjqtışyp kəp tyşymge,
Cındap betti buraldy,
Cındap, cındap, cındap, cındap,
Cındap betti buraldy.
Myna, oşonu i çemisi,
Kolxozuñdun çenisi,
Aq vajcecek gyl aсыр
Bul talaanın keçisi
Ajtsaj turqan söz beken,
Mejildin paqta terisi
Bir tal bolso da pajda,
Mejilim, mejilin terisci,
Kymış kubek şaldırap,

Bytken bojum eritti.
Qarap turup cıdańav,
Çaş çyregym eeliki.
Qıştaqtan cıqıp kop kişi.
Сывар мъна kelişti.
Bijle, Totu bijlegen!
Мъна meerej seniki.

Cubańlp turat ap appaq,
Aq altyn paqta sozulup.
Etegin toz Mejil çan.
Biz alalb qol sunup.
Enkejejin qana, bol,
Men da sağa qoşulup,
Emne taptıq Asanqu,
Beker qarap oturup.
Andan gero teriškin,
Sen da bızge doşulup,
Çazylalb maqtoooqo,
Nermovuzdu tolтурup,
Aşyırpta ljeł.
Qana, bol ter ozunup.
Aşyırpta ljeł,
Qana bol ter ozunup....
Taç qalamın Toleçan,
Altı put terdiň bir kynde!
Seň uşundaj epkińdyý,
Erkindik tendik kynynde.
Oturqan törde qamalăp.
Kecegi etken birkynde.

Saamańlıq qara çibekten,
Ot çalındap çyrektən.
Bygyn sen turmuş bańvaly.
Bolocoq ucyn kyreşken,
Unutbas tarix atyndy.
Altyn menen cijsiňten.
Amerika çaltanda,
Coocup bızdin kyreşten.
Qıjrap çatac carvassı.
Asman menen tireşken.
Мъна, siz emgek tulparı,
Alar bygyn keryşken.
Fabrik, zavod al, ana,
Qandaj nızzin bul esken.
Daqı uşuńdaj esysten
Toqtolbojbuz bir mynet.
Çańıvbaývız bajlardıň,
Paqtasınya bız bygyn,
Barýn ezy endyrdy,
Çumuşcu—dyjqan bir bytyn.
Tavyvaci eme çoq,
Aqtyň motor var kysun.
Мъна, çajyb eżgerity
Мъна, çajyb eż tysyn,
Aq altyn torqo çamıńdyyı.
Aq altyn talaa kyl bygyn!...

Qızyl çyk çatac ujoşup,
Araba çetvej ártuuqa,
Cubań cubaj punkitten,

Avtoboz keldi tartuuqa,
Qur qal'tybaq vaayna,
Sylaj sylaj artqyla,
brdap kirip varalb,
brda, Totus çarqylda!

KOMSOMOL PAQTA BAŞBNA

Aq vajcecek çer beti,
Terimge cıq komsomol!
Ulu, kicuy qaraşat,
Bizden kytken ymyt con.

Bizde balzan bilek var,
Taş suzsada talbastaj,
Bizde çalın çyrek var,
Zaarqanyp qalbastaj.

Paqta terip, iş qalyr,
Pajdasyn kər bilektin.
Baatylarca umtulup,
Uvaýn kər çyrektyn.

Erte cıqyr, kec qajtqyn,
Ar siri normo tolturnup.
Emne pajda tawışat,
Tigeler beker olturnup?

Terimci necen çopeç var,
Altı put tergen kupyne.
Belettyy bir top ēmenç var,
Normosu tolsojt kynyge.

Çenege çet ar birin,
„Maşina“ bolsun qoldorun.
Erkin emgek, erkin oj,
İşteşen kenen çoldorun.

Qar aldaňna qalıtgaj,
Toluq çyjyr alaň.
Cetke ketcy altynđib,
Thetazybz alýp qalaň.

Komsomol paqta vaşyla!
Toqtobosun fabirik.
Açylqan paqta, aq talaa,
Cetinen kir çarpyr:

1-XI-34 q. Aravan qyotaşy

MAJRAMQAN

Komsomolka Majramqan,
Cec paltondu, çajdaqtan!
Tezdetyy kerek terimdi,
Qazaqtyq vət al çaqtan.
— Uşul daqy etekbi?
Alqap tigi etektil!
Soň bolso ekek kəp batat,
Bilvejsepsi esepiti?!

Oj, talaa, tegiz, sunqurca,
Başynda appaç qulpursa,
Çaşy, qızyl çooluqsan,
Paqtanlı qaraç çulqunsa,
Kəzge iləşvej çarşşan,
Sen terimci bolqonuñ.
Ep kele tyşet çavşyyp,
Senin elpek qoldorun.

Taza tergin Majramqan,
Başyndı kim ajlantqan?!
Uşul çerdik qız emej,
Keldin ele qaj çaqtan?!
Çanaqında qalbystan,
Bulqanyp cataq salbasyn.

Сөр сарып күр тазала
Илешип алда ватвасын.

Sortqo мөлүр теріссен,
„Бол“ деп кеңес беріссен,
Теле жеңін тен іштеп,
Ударникке еріссен:
Техникасын уйренүр,
Сын теримел болғонун.
Еп кеңе тышет үйрүлүп,
Сенін елекін qoldорун.

Çапыңдаңыз çoldошун,
Толтуравы нормосун?
Syrej çyргын аныда,
Çалқоо атқа қолбосун.
Çoldошун қаман—сен қаман.
Екенең үрдіж тен қаман.
Егер сен қаңшы болғондо,
Qантіп молсун ал қаман.

Udarникиң Majramqan,
El eercise ұңыла.
Qalтbrasа çalqoolor,
Kele albastan қапыңда.
Elden artық тере алсан,
Udarник қызы болғонун,
Шырыңдастын sulus қызы,
Senін сезер qoldорун.

2-IX 34 ғ. Aravan қызы

MEN SULUULUQ QOJNUNDA

Kymыш nur алтын kyn suluu,
Аj қарып boiso tyn suluu.
Emgekti qosup ырдасам,
Erkelep вијик yn suluu.
Bilgenin, ватвь веіексө,
Ajtaqoj ваша kim suluu?
Aq алтын қымқар қатынър,
Artықса көркем әр suluu.
Aj talas appaq, çelpinet,
Ақын қортқон çel suluu.
Ajlap, çылдап альвај,
Astejdil іштеп er suluu.
Eki ese normo tolтурup,
Terimci қенем sen suluu.
Baj—qulaq, çalqoo bolboso,
Варыда қаңшы el suluu.
Men suluuluq qojnunda,
Tegeregim ten sulun.
— Syjyş kerek sulunu,
Qata дебе munumdu.

25-X-34 ғ. Den қыстаңы

„AKTIVIM“

Ajyldын соңу „menmin“ dep,
Sorondojsun „aktivim“
Баң қоғ өрдөн qorqutup,
Orondojsun „aktivim“
Bir deme dese ureudaj,
Qorondojsun „aktivim“.

Шыңғасып күлгө,
Сыраjasып „aktivim“
Tuş kelgen өрдөн mas bolup,
Тыгаясып „aktivim“
Başып menen өр sajyr,
Sыраjasып „aktivim“.

Erteli kec сарғылаپ.
Kolxordun atы mingенин.
Qalp ele kylyp сыраjasып.
Baғыв eken bir bilgeniң?
Tyşesyn oopor „baғыв“ dep
Bozoluu yj kirgenin.

Kekіrtekli majlasa,
Qalp cerinen maqtajып.
„Çaqş adam қоғ тұндај“:

Qulaqta bolso çätajsып.
Qolunan kelse qыларып
Qulaqtықтан аqтаjsып.

Qataңдың ejtап çastardы,
Qылаңып uuru çalqandan,
Ейін таар қала қаap,
Аçыратыр mal, çandan
Ujalvадып beti қоғ.
„Aktiv“ dep naam alqandan.

Qolunan kelse kedejdі,
Tartasып ертеп qulaqqa,
„Komsomol“ dep keketip,
Çetkensijsiң muratqa.
Bolbosо naşqa dep ejtарь,
Qelasып тантыр suraqta.

Erkindyynyn emgegin,
Çazasып uurdap ezyne.
Kee poldomoc bir kergen,
Işenет eken sezyme.
Çutunasып çelmoquz,
Qerabastan kөzyne.

Kezdemе kelse kolxozdo,
Çarmып uurdap saitattyр,
Aqsa berip attantыр,
Aq moldoqo сарттыр,
Быңып усун mal sojup,
„Oldy“ dep akti çazdьтыр.

Çaqşы attы satыр bazarda,
Orduna çaman taj alдын.
Aşytyr bir top aqсаны,
Qыттыр qoyp çaj alдын,
Tegen soң тұндай dalajдын,
Qursaçып съзыр тај alдын.

Raport беріп, көз воюор,
Eptekejsin çalqanqa.
Mansap yсyn çaat qurap,
Eldi suzup alqanqa.
Eptekejsin bozodo,
Elge bylyk salqanqa.

Men mensinip сатыгар,
Kypyldedyn „aktivim“.
Coquluş bolso qol serpiп,
Kyrsyldedyn „aktivim“.
Billnip qalsa aqmaңып,
„Tyşynsədyn“ „aktivim“.

Kynden kynge quu bolup,
„Aktivim“ çoldon qajtадып
Kersenda kepty turmuşta,
Bul işten baş tartадып,
Bolbosо şısim toldu dep,
Çe сылпді аjtадып.

Uşul bojdon dardandap,
Qal albajsып „aktivim“.
Bolşevik аcsa sътыңды,
Alaңdajsып „aktivim“
Butun tyssе qарқанqa,
Qarajlarsып „aktivim“.

1935 ç. Aravan қытады

TÝNKÝ SAPAR

(Estetik çarpuuca deptenim lez.)

Bizdin kyc bizdin bilekte,
Qajrat bar ottuu çyrekte.
Bardaq qajrat, bardaq kyc.
Bir nikir, bir tilekte!

Tyn belgisin kersetyp,
Tyn çyldyz çarqyrajt.
Tyn çeli salqyn çelvirep.
Tyngysuu aqyr şarqyrajt.

Asmandan nur tegylet,
Artıqsa çaqşy ketynet.
Qandaj sonun sapar tyn,
Qarасы тоотоп on mynet?...

Zamana çaný çer çaný,
Erkelep soqjon çel çaný.
Erkesi bolup men daňy
Epkindyy erkin el çaný.

Tijansan çaný kék melçep,
Tilegi kékke çetsem, dep,
Aj-çyldyzdý aralajt,
Andanda ozup ketsem, dep,

Bul tilek, bizdin tilekqo.
Quruucu bizdin bilekqo.
Tyn içi qorqvoj çoo quuqan,
Bizzdin çyrek-çyrekkö!

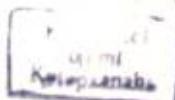
Izdenip tegiz çalandap,
Qylýc'ar çanda salandap.
Baratawyz bir top ças,
Qacqan çoonu qaraandap.

Qylalaj cusbär varattıq,
Ajylýn ysty çol menen.
Asman çaqşy kegeret,
Thetaşkendej too menen.

Aldy çaqtan it yret,
Kere qoqdon oqşodu.
Şek bergendej qoqustan,
Komandır taq toqtodu.

—Qamdanqyla, oj, baldar,
Uşul aýyl soo emes.
Çsyýlyr çatqan atqa oqsojt,
Qaran quran ligi eles!

Degence bolvoj tarsa-turs,
Too çaptyrdy uu-suuqa.
Atýýlyr myltýq, çel menen.
Qasar ketti suu, suuqa.

Оқ съдагвай виз тарап.
Қасыгър kirdik қыжыгър.
Сер сілкінкен сир менен.
Асқаңа жете қыжыгър.

Aj nuruna сақыла,
Qoldo қылс қарғылдајт.
Kesyyden duşman баشتарын.
Ajапыр ес ким тартынвајт.
 Көбү қасте сај војлој.
 Тени таштар qуалын.
 Qол кетегүр тұрушту,
 Сақырдаң қениш ұраалын!
Сајдаqtадаң bir birden,
Сыртма текте вардың.
Өltyrsej tiriy әjdoоqо!
Komандындың қардың.

Сајылп тесте at қалыр.
Көбү қеे қысырты.
Еесіз қатқан мыйың өз.
Alaisaj, kejpi șаşырты.

— Ajda, ajtaј naşdanь-
Сатавыз қамар асқань.
Ас қалыр азыг өївејиу,
Çazaј волуп қасқань?
— Соq!
Өltyrsej tiriy қармајыз,
Сoo қуықандан talвајыз.
Ошон усун tuulqan,
Bizder наатын qandaјыз!“

Кепе же тыстык соңулуп.
At жојсудај оздулуп.
Qajta maaqul тарвадың,
Qajtalъ dep çol qurup.
 бэз-сии тышуп it урет,
 Тоо қанытър вазылај,
 Qorqqon ajal, қаш вала,
 Qan өсүр netten қазыла).

Alandaşat qaj виги,
Uzgөndej умут қанылан.
Beede qоркуп қалдыrajt
Qucaqtap attып қалыпан.

— Qorqoqula bir boorlor,
Kılıçıl itter qarmalda.
Bizder qорқон silerge,
Qorqonup tiriy ҹан qaldы.
— Bol, qatarqa tutqula,
Komanda berdi ҹырыгә.
Tizilgende զыраан ҹастар,
Kim tik qarajt syryne.

At ystinde, qol arqана,
Uzengy but ваяланыр,
Adam sınduu bir top аյван
Baratъшат ajdalыр.

Сајыq tynde доjин ava,
Qol boşotup baratат,
Ҫылт, ҫылт, пажа զыңдаqtарь,
Baratър doqus qaratат.

Bizdin kyc sizdin silekte,
Qajrat sar ottuu çyrekte.
Bardyb qajrat, bardyb kyc
Bir sikir, bir tlekte.

Aj asmanda kezyn qyryp.
Alda oşonu tuura, dejt.
Alda qyryp doşomataň
Kenyl doj aqqan suuqa, dejtl...

Şarqyrادь Dangı¹⁾ suusu
Taştan taşqa urqulap,
Alda qyryp doşomataň,
Er үtdadı yñ ulap.

Çımyndaşty qubanqandaj,
Çoldyzdarda bir qanca
Bırdaar ele uqulwajtta,
Asman albs, çer qanca?

Col bojunda cəp, daraqta,
Başın ijp çel menen.
Byglylysty qulduq qyryp,
Bular da birge „el“ menen.

„Carcadıqvı, ujqu keldi,
Burulalı sovxozoqo,
Arpa orulqan, çem bar sıyar,
Attar ycyn sovxozo?“

Bir top kynv ujqu kereşej,
At ystynde çyrgen çan.
— „Maqul bolot, toqtojlu —dejt,
Kele çatat syryp tan.

— Andaj bolso kelip qaldıq,
Uşul „Kekbel“²⁾ sovxozu,
Coocuşbasıny İlgeri war,
Belgi berip, Ajtqozu.

Ajtqozu qarap tursunu,
Dajarmыn dep çulqunda
Oozduq-tışke qaçışyp,
Ker toburcaq bulqundu.

Qaşatqa kelip çardanyp,
Aldy çaqty qaraňq,
Qaşqaýr aqyr suu çata,
Kecuyny tapsaq çaraňq.

Өjde cărtq, ыldыј cărtq
Eptep tarraq kecuyuny.
Epke kөnyp çindi Dangı
Maqul kөrdy etyyny.

Çetektelyy birden at var,
Ystynde birden basması,
Kirip bardyb suudan өtyp,
Qandaj sonun ajtvасы:

Çuuşaptır sovhoz mal, çanъ,
Taçqыlybr tyndyn tarçanъ.
Otuzu үtyp qajtadan,
On veşı tolqon aj çanъ.

Çenıştyy qol kirip kelip,
Dybyrt menen şandandy.
Ojaponuşup uqtaqandar,
Çavıla qarap tandandy.

Гын-тың қатқан вөз адъран
 Kyngyrenен ун келіп,
 Мідә ошоқо өкүнгендегі
 Күвүрөдү syjlenyp
 Біроқ қајта қазылғандай.
 Айланы вүт шаттанды.
 „Qerinalыптың васмасын“
 Видың ождо қатталды.
 Түгөнгөнү ишүл болот.
 Қајыр емі қодолот.
 Қајда қақат, виздин қодо.
 Адыр, съевр, қол қолот.
 Қандай „дөө“ визге тен қеlet
 Қајышыр өр термеlet.
 Капиталес, қан ісікі
 Қарағап қаршы сендеlet.

15-I-34-ç. Prunus

1) Dangi—Оштің Ақпатақ дарынанын вазы
 2) Keknel соҳхози Ноорат гаюндан

ÇAS KISI

(XX) Ет атасың қастар күннене)
I.

Таалажлуу виздин қастар қајөксы қоq,
 Bilbesten bar енерди қалоқсы қоq.
 Qанча ыл оqusада erk өзынде.
 Oqusaj наадан attы алqысы қоq.
 Ojunda варъда bar қаш kишинин,
 Bolocoq заманаqa вaş kишинин.

„Aralap Alia тоону сүрсө инчener,
 Altynduu kendi қазыр kylse инчener.
 Qoomqo қызмат қылыр arbaj, taibaj,
 Çеринде қырқап dooran syrsө инчener.
 Qulduq dep con Alatoo вaşын fise,
 Çer beti elektrdin nurun kijse.

Ar tyrkyn kitep қазса professor,
 Ilimden ilim qazsa professor.
 Dars berip en қодорку мектептерде,
 Өзындеj kadr tapsa professor.
 Қаj біrі akademik bolqusu bar.
 Қылдырғa өрден шаты qojquisu bar.
 Қаш kиши ojloqondun вaаgын qylat.
 Ne kerek qur bekerge вaаgын sирар
 Avanь çirep keesi ucup çүret,

Rolun qarcıqapıp өзы виғар.
Қылдыр қыттыңдаш gylyn, gylyn.
Degendej: „көр өзгердү bygyn tyryn..“
Bul ajtqan bızdin қырғал өрдегилер;
Қырғалды құтуп қатқан өлдегилер.
bi мәнен қана дақы syrettelер.
Ar қасан armansız қаш мендегилер.
Baqtlyuu bızdin қастар өз өрінде.
An усун миң naalat **Stalinge!**

II

Іш izdep шаардан, шаарqa ketip қырген,
Qee вазыр амалыздан қетип қырген.
Ec qandaj izdep құмұш тасаластан,
Qaj біри қара қандан кесип қырген.
Қастар нар dalaj, dalaj ындылып өкен,
Çetalbaq мақсатына қылып кестен.

Qaj біри ууру қыльп tutuluşqan,
Qамалқан еркіндікten qutuluşqan.
„Atsada arqавыздан mejli“ дешіп,
Nan көрсө qoldon съығa қутunuşqan.
Ақсаң қанға batsa qajran қастын,
Kөргөнүн құла qасвај qajdan қастын?

Өтүссө өjde, temen qoldo barlar,
Çaldырайт қолду өвереј қар қаш baldar.
Samsaalap kijm қыртып, тені азқып,
Nan surajt, andan өвсө qandaj al bar.
Tojso deit sir qursaqym usul bygyn,
Оjdo қоq erteңкі kyn, oouu tygyl.

„Nan kerek, kijim kerek, ylda kerek,
Biroq anъ қаjы mart neker beret?
Billik kerek en абал, tyşyngyle,
Qural al, kyreşke съыq, qoldon kelet!
Dep ajtqan azamatтар keryp қатат.
Dalajы tirmelerde elyp қатат.

— Ext.. dese aq ғүрктер қапы қајнап,
Ceideti fаşisterdin қыъс қајрап.
Қооп даяр, туғундардын lageri bar.
Istetet өlaes ooqat berip, ajdap.
Bul ajtqan өлеk өле, bızden cete,
Mun усун миң, miң naalat **Gitter itke.**

III

Dүjнеде emgekeçil қаш tilegi bir,
Duşmanqa қаршы sunqan nilegi bir.
Maskeede қызы tuunu Bilik tikken,
Ştabы—KIM деп қақжан tiregi bir.
Uruşqa, qan tegyşko қаршы съырь,
Tutawыз, ulu şapty meder қыль.

Ar dajым SSSR ды qorjo қастар.
Sezişsin, qalbyraşын neeti qastar.
Birigip kyreşke съыq „Rotfront“,
Tyşyngен қастар вайдын işin taştar.
Kyn çetti, qap qursaqqa өlym kerek,
Boloçoq қастардың—өмүр kerek!

30-VIII-35 қ. Frunze щаары

Qbzbl TUU

Qızyl sapqa quralıp,
Qadırduu posto turalıp.
Qylqalansın vaatüllar,
Qızyl tuu qoldo buralıp,

2 qajta | Keter tuunu, çoldoştor!
 Çelsiresin, buralısyn—
 Çer çzyndə atıp tan,
 Çenişke çenis quralsın.

Gitler qarşy attansa,
Çenemin dep maqtansa.
Talqalarıbz tumsuqun,
Şasăr qajra qacqanca.

2 qajta | Keter tuunu çoldoştor!
 Çelsiresin, buralısyn.
 Çer çzyndə atıp taç,
 Çenişke çenis quralsın.

Ajvatıvıbz arystan,
Qorqutqan çoonu alystan,
Ec qaçan baş tarıvaıvıbz,
Alqalaqan arystan.

Keter tuunu, çoldoştor!
Çelsiresin, buralısyn.
Çer çzyndə atıp tan,
Çenişke çenis quralsın.

Oktjabrdın belegi,
Buralqan qızyl çelegi.
Olbej turup bul tuunu,
Qantip qoldon sereli.

2 qajta | Keter tuunu, çoldoştor!
 Çelsiresin, buralısyn.
 Çer çzyndə atıp tan,
 Çenişke çenis quralsın.

Çelnilegen tuu menen,
Çer çapırqan cuu menen.
Çaş vaatüllar alıbqa!
Çapı, çapı duu menen.

2 qajta | Keter tuunu, çoldoştor!
 Çelsiresin, buralısyn.
 Çer çzyndə atıp tan,
 Çenişke çenis quralsın.

QBZYL ATCAN QOLDOŞQO

(Қыттың айтағынан атсан полкунин 10 өткінші)

Қыттың eli el qataरь.
Айтағын атсан полку вар.
Қыттың çerl çer qataરь.
Тыпстеткіта gyideр, kerky вар.
Sen bul polktun ваатыльып,
Сooqo қыъс qajraqan.
Men bul eldin aqпышып,
Polk çenlişin sajraqan.
Екеенүзде çyrek виреे,
At qojorluq duşmanqa.
Екеенүзде тілек виреे,
Çol qojulbajt buzqanqa.
Danqыn uçup duşman syrdejt,
Bizdin polk ajtsa etkenyn.
Ec qacan tanbas bir balasъ,
Erdigin ulu elkenyn.
Oson yecyn tايqalanып,
Basmasылар qыбылан.
Bizdin қызыл тuu çaltыldap,
Başqa тuular çыбылан.

Daqъ esmekcү ваатыр болуп,
Albars қыъс qajralыр,
Daqъ ырдамаq әңпн виен,
Aldыдан çenis sajralыр.
On çыl çasap qaarmан polk,
Çenip turqan kezegi.
Suurup қыъс at ojnotup,
Çenip turqan kezegi.
On қыльнда menin daqъ,
Qubana turqan азът вар.
Çelbirej ber қызы çeilek!
Burala turqan азът вар.
Quban, coldos қызыл atcan!
On қыльнда majramda
Qarындашы daqъ сақыт,
Saltanattuu majramqa.

Biroq atsan uq sezymdy,
Tulpar mojnun виra ви!
Соодоллон соq duşman taçыт,
Daýim dajar tura ви!

12-VII 85 ى.
Frunze շағы

ASMAN BIZDIKI

I

Aeropian asmandap,
Ajalanp ucup çatqan saq
Avanp kesip çol saňp,
Adamdar ener tapqan saq.

Adamzat çendi avanp,
Byt ezyme qaratyp,
Qarşyqa bolup ucaldy,
Qanatyp ezy çaratyp.

Bizdin zaman usundaj,
Onery taşyp ercygen,
Bizzin çastar naqtuu,
Eni alqan ener kencinen.

Kicinekej ças bala,
Ojloqonu uqmuştuu,
Aeroplant çasajm dep,
Ojnoqonu uqmuştuu.

On eki çasar pioner,
Model çasap ucurdu,
—Qana, seri sadaqa
Kerejinc quşundu.

Taçyqasť cal, kempir,
Çırtajışp qaraşyp,
Bolet quştar ojnostu,
Avada ucup çarasyp

II

Çatışyp uetu qaş mepen,
Adamdar qanat vajlanyp,
Şaar emes, qıştaq kylyndet
Ustynde tujqun ajlanyp

Bala elek çyrgeň bir kezde,
Çaşypmaq ojnop bekintip,
Bul kynde meorej alaldyb.
Parasyt menen sekirip.

Kelinder, qızdar qorqoston,
Sekiristi asmandan,
Qыjyp emes alarqa,
Çol menen çee basqandan.

Parasytizm ercydy,
Ataqyp kékke uqulup,
Bytkyl dyjne qaradý,
Ataýn sizge surulup.

III

Ucquctar sycť çastardan,
Asmandap şuňqur ojnoqon,
Orundap barat saat saýn,
Maqsatwyz ejloqon.

Qaşman dep ataldı,
Ljapidevskij, Babuşkin,
Bolqun kelse senda waatyr,
boňn bilgin ar iştin.

Dyngyretyp çer çyzyn,
Tyndyk muzqa ucuşqan,
Dyjnelyk zor meerejden,
Birincisin utuşqan.

Qutqarışqan tutqundan,
Muzda qalqan erlerdi,
Ucup ətyp ystynən,
Asqa, toqoj çerlerdin.

Levanevskij tılpımsız,
Uctu ceksziz alysqə,
Bolşeviktik bizdin kyc,
Kim sъqalat çarlısqə?

IV

Сын қырғалдан олкесү,
Биздин олке сајымалуу,
Олымдөн ваяш тартача چаш
Көрек емес тайманас.

Çapon, Nemis vajlary,
Bizdin çerge kөz artıry,
Dajardanyp çatışat
Bombovozun çasatıry.

Biroq bilsin duşmandar,
Bizzinda var bombovoz
Qoqus sunsa tumşuqun.
Talqalaba] suo qejbos.

Erkündik, birdik, qajrat var,
Bizdin qol kyrttyy čenilbes,
Bizdin çerden ec klimge,
Alaqanda] serilbes.

Üc Babuşkin asmança,
Sen casovoj asmando,
Qarool qarap tur dajar
Тъюн sal cekti basqança.

17-VIII 35 չ.
Frangie 24/25

ÇENİŞ ÇAZBNA

Blesin bız çeneviz,
Ar çıly çepir kelebüz.
Vyjildaqъ çenisten—
Çenisten çemiş terebüz.
Uqup tur qurbum çadavaj
Çenisten ırdaq vegeribz.
Traktor kyrsyn wutuptyr.
Sajraqan suluu çeneviz.

Bilbegeni qalvartы—
Bilgeni kөр sandaptы;
„S.T.Z“ „çondыр“ daqъ kөр.
Çaqşысь qajы tandaptы.
Bardысь çaqşы dep ajtat.
Minip alъr ajdaptы,
—Buraj bilet çapqyvaj:
Min tetik siri qalvartы.

Al wugyn minip traktor—
Ajdoonu bilip çyrgaptы.
Assylkec sulou ças çenem.
Aj talaada ırdaaptы.
Aqыn suu wijik yn ulap.
Aldaqъ cьdap turvartы.

Ajtyr keldi kergender,
Alyptir minip traktor.

Cecinip istep çatыть,
Talbas emgék vaatыть;
Şaqä-şuqa is qajnajt.
Çelpinet tilken çatыть,
Şaraq-şaraq maşına
Bul daqъ emgek vaatыть.
Ojlop munu kim tarqan.
Qantip çetken aqыъ?
Kersetyp bilgic, çumuşcu
Şajman çasap çatыть.

Stanke tьlvaј çygylup.
Epkindyy çenin tyryup
Atыlyr tytyн asmanqa.
Zavoddor iste wugylup,
Som temir erip qajtадан,
Irigen çiptej tyrylyp.
Çasalыr сыңыр çatыть.
Üqmuştuu castar yjylyp.

Sejalke, soqo, malanъ.
Çasabaj qantip qalalы—
— Dejt epkindyy çumuşcu
— Kyldetyy kerek talaanъ.
Mechanike zavodu
Ojdotup wyt qalalы,
Qыjyrtyp wijik morusun,
Saqyrat ayl talaanъ.

Аյыдар ташыр келүүде,
Mex zavod ondop берүүде.
Ondolqon soqo, sepkicti
Traktorqa cegyyude.
Мына биздин техника —
Texnika аягын өсүүде
Balqa soqup Абдылда
Сынашыр keeden кенүүде.

Traktor сүвар баратат,
Көргөндүй көпкө qaratat.
Necөө eken bilyyge,
Eriksizden sanatat.
Көрсөгөн attы yrkylyp.
Ми сыйдагыр „Тытата—тат“
Kee бирі ҹань ҹасалған.
Qandaj sonun ҹараşat!
Kee бирі keliп ondolup,
Qajta аյылqa баратат.

Ҫөнөдүр pojuz tirkelgen
Vagonqо vagon cirkelgen.
Qызыл vagon ҹыq tolo,
Soqo şajman cyktelgen.
Parovoz tartып баратат,
Kyylenyп alda kytengen.

Атавасын cегишп,
MTS qa keliшп,
Şajmandar alып çatuşat,
Zajavke ҹазып беришп.

Төңәзь kolxozduн,
Kecegi qojsu Ajtqozum,
Aldaqь qoso keliptir,
Ҫандуңقا ҹазып ajdoosun.

Кеңешмелер еce dep,
Өтүр ҹатат ullaşып,
Kolxoz, Sovxoz ажыldan,
Әkyldər kellep cubaşып.

10 II-24-4

ÇENİŞ TUUSU

Мына چеңе қарась,
Çenış tuusun tigilgen.
Тазаңанып кірдүй ој,
Taza suuqa kiringen.
Асылдывъ көңүlyn,
Altızaqda bilingen.
Мына, талаң qulpunat,
Çaşy barqut kijingen.
Alma въшыр شاqtarъ
Keteralraj ijligen,
Арасында qol sunup,
Sen kөryndyn ijligen.
Мына, چене sen bygyn,
Сапытыр qajra төредин,
Көзүп көрүп çenistin,
Nurlaryna велendyn.
Көзүп көрүп çenistin,
Nurlaryna велendyn,
Biz menen комунизмди,
Qurumqa senda çeneidyn.
Bijle, چене,
Keltir, buttu

Men qomuzdu tezdejin,
Tolqoj-tolqoj
Qulaqtatып
Çenis kyysyn certejin.
Çenis tuusu
Çelbir- çelbir
Çenis kyysyn certejin
Epkindiyssy sen çenistin.
Men sadaqan ketejin!
Сынар тerek vaqtyn kerkyl,
Vaqtyn kerkyl uzarqan,
Suluu çenem emgek kerkyl.
Emgek menen uzanqan,
Tyrlendiryryp qystaqtardы,
Tyrdyy çanъ yj salqan.
Qandaj sonun gudok yny,
Zavoddordon uqulqan
Kecee сасقып bygyn kolhoz,
Çanъ сарва qurulqan.
Baqyndaryp ters turmustu.
Qajra вастан quruşqan,
Sen emgektin qaarmatany,
Çanъ al'şqa suu burqan.
Sen birisin miliondun,
Tastijattu qui qylqan.

Bolsheviktin çenerine,
Işenbegen kecegi,
Traktordu varqytattu,

Egtzaalъ beregi.
Mandajында өлбіреді.
Kicinekej ғelegt.
Baldańь тоq, тоғос көр,
Byt тавылар керегі.
Kekter bygyn асман мелчект.
Күсөе сајсан тереғі,
Traktorcu al еркіндігү,
Bygyn mandaj тедdedі.
Өзү qoso zor маңданда.
Çene-çene ғerdendi,

Taş қыяль talqaladы,
Сумусунан qoldoru,
Ala тоону кесөп etty,
Teşelyp temir çoldoru
Menda minip сарқыладын,
Çaşыл vagон қорғону,
Menda minip сарқыладын,
Çaşыл vagон қорғону.
Byt сыт boldu talqalandы,
Otoreuldun totioru,

Kerejsyduy: атықапын
Емгекci eldin şorloru,
Авъяды аса тұрған,
Bizdin қашы ordonut..
Kerejsyduy: соону заýр,
Bizder алоған olçonu,
Ala toodon алтын izdep

Qan tiştyyler ғojuldu
Çatqal, Нарын, Сүй војунда.
Ақсақар соjlоду,
Kerejsyduy: ошол ғerde,
Emi kимдер ojnodu?
Альп зағын talqan qыльр,
Bizder ғендик оj, тоону,
Bizder ғенген Ala тоодо,
Чениш tuusu ornodu!..

Тен-тен ғардь paraxottor,
Dololianqan kelderyd,
Aj-сылбздың ғызытьла,
Aeroplan erdedy.
Ақыр suular sajmalanty,
Qurqap çatqan celderyd,
Ala too
Altaj,
Tijansanda,
Tataal aşuu ғendeldy.
Kezyn астыq
Çolgo saldyq
Tetir ғасqан, deeler ду.
Koixoz menen sovхozdordio,
Asыl tuqum teldedy,
Artыр ташыр dajardalыр,
Ajran ғымыз keledey.

Қақшыр ғатqан Сүй војина,
Qant gigantsь salынды

Qajrataban bolşeviktin,
Dalaj sonun tabyldy.
Evrupadan tyrdyy-tyrdyy,
Tyrdyy sonun alındy.
Emgeginen emgekci eldin,
Hen talaa çapqyldy.
Proletarym çene-çene
Çenis tuusu taanqyldy.
Çene çene çenisten
Çenisten çemis aqyldy.
Proletarym çenip-çenip.
Çemiske belden maýndy.
Çemissiz qutu qalmaq soq.
Qorqvoj kecse çalndy.
Orqoqdon bilik asqa-zoo,
Qulduq urdu vaqyndy.
Asmandaq aj kylyp.
Aida wizge çapqyndy.
Er Stalin baştap çoldu,
Tarixqa negiz salndy!
Er Stalin baştap çoldu,
Tarixqa negiz salndy.

Qıştaq sajyn birden appaq.
Çap mektep salndy.
Madaniyat otireti,
Qıştaqtarqa çajyldy.
Min sandaqaq ças esprugum.
Mektepterge alındy.
Kerse mymkyn qat bilgen.

Kempir menen calndy.
Kitep qana
Klub,
Kino
Madaniyat çapqyldy.
Radio taq taq syjlep,
Muzikalar calndy.
Ojun şooq, coquluştan
Zaldyń içi çapqyldy.

Mol bulaqtar şıldyt qacyp.
Mengy suular ijidi,
Qan çygryp tamyrlerqa
Qatqan dene cibidi,
Epkindyynyn emgekteri
Altyn menen cijildi,
Qaarmadyn teşteryne,
Qızyl orden flindi.

Kerdynby emi çenike,
Kyndep turmuş çapqyldy.
Çenis tuusu buralyp,
Bizdin qolqo alındy!
Sen bolso kijip alýrsvy
Tyrkyn atlas şajyp.
Öktebyrdə alýnqan,
Öktebyrdyn çarlyqy.
Daq sýdar çenisti,
Quttuqtajly çapqyly..

5-V-1933 ç.

ÇANB ÇAJLOO

Ala too moldyt қаşqa tunuuq bulaq.
Sildyrap mengy astynan tyssə tujlap.
Sarqyrap too çantyrp qilaqyma,
Asqa—zoo certip domuz, yny uqulat.
Men daçq doço ырдадым yny qulap.
Qilaqyn qyl qyaqtyn tolqoj vitap.
Sebebii saqylarytyn teskejindi,
Bir kezde qoj qalatarp çyrgen ырдап.
Al kezde qara tuman qaptar alyp,
Kersotboj kyndyn kezyn nizge çartyq.
Zamana zulum turmuş qaatyn sasqan.
Kek muzdan sen, al kezde selde salyp.
Taş tilip tamansyndan irin zaqyp,
Alyqval ыгвар көркө çaraalanyp.
Tepkisin qui turmuştun çebedikbi?
Sorolop şorduu kezden qan—çaş tamyp.
Gajaqym qyzyl cetic qoluma alyp,
Temitejip qap qursaqtyn qojun zaqyp,
Kyngel—teskej men basbaqan çeriq väzib?
Ala too, aitse, qana cımyqdanyp!

Azyr çoq oşol kezdin qara tyry
Aňylqan sashq çytian çajloo tyry.
Çajqalyp çasyl şiber miň qulpuñup,
Casçrajt aq bajcecek terdyn kyly.
Kerilgen kék çalamalı kyngel—teskej.
Tunarat mejkinine kezym çetvej.
Çajyyp çatqan çylqy, qulun—tajlar,
Keriden qantip çyret uscup ketvej?

Arcaluu aq şaqyl bet qoj çajyqan,
Qarap ker, qandaq sonun tigi ajaldant!
Qoj çatat fermeniki, çajloo kerky.
Sajma tor torqo kijip, kyl sajynqan.

Qotolop sar tektirde çatqan ujlar,
Daçq bar fermesizde ecen týndaj.
Zavod uj, zavod buqa—taza qanduu,
—Bolobu, bardybäq maldb zavod qývai?

Eliktej suluu çyraj cerde qulun,
Suqtanam kerebegensyp týndan murun.
Qajcýdaj alesz quiaq, çleek çalduu.
Bir top bar çele sajyn týndaj qulun.

Bajqasam: Zavod ajoqut salasyp eken,
At bolso armijaqa çaracu eken.
Kolxozdor çajlap çatqan çanç çajloo,
Ataýyp dyryay salyp çaracu eken!..

—Qataş, çajloodoqu kolhoz malyn,
Çançsa ret menen çajyqapyp,

ÇANЬ ÇAJLOO

Ala too meldyt qaşqa išniq bulaq.
 Saldırap menge astınan tyssə tujlap.
 Sarqırap too çapçıtp qulaçyma,
 Asqa—zoo certip qotuz, upu uqulat.
 Men daçy qoso ırdadım upun yulap.
 Qulaçyp qы qyaqtyn tolqoj burap.
 Schubit zaçınırtypl teskejindi,
 Bir kezde qoq çajtarıp çyrgeñ ırdap.
 Al kezde qara tuman qartap alıp,
 Kersotaø kyndyn kezyn nizge çatıp.
 Zamana zulum turmuş qaaçyp sasqan.
 Kok muzdan sen, al kezde selde salıp.
 Taş tilip tamalanımdan irin açıp,
 Aýqavaj ıgvap körke çaratanyr,
 Tepkisin qui turmuştun çebedikbi?
 Sorolop şorduu kezdən qap—çaş tamyr.
 Gaýaqış qızyl cetin qolumta alyp,
 Temitejip çar qursaqtyn qojuñ vaçyp,
 Kyngęj—teskej men basbaqan çerip vägyp?
 Ala too, aýtse, qapa cımytqaplyp!

Azır çoq oşol kezdin qara tyny
 Artylojan sasbq çıttan çajloo tyry.
 Çajqalıp çaslı şibet miñ qulpunup.
 Sasçyrajt aq vajccesek terdyn kly,

Kerilgen kék çalamama kyngej—teskej,
 Tunarat mejkinine kəzym çetvej,
 Çajyyp çatqan çılcıq, qulun—tajlar,
 Keriden qantip çutet uscup ketvej?

Arcaluu aq şaqylbet qoq çajylaçan,
 Qarap kér, qandaj sonun tigi ajhdant
 Qoq çatat ferminiki, çajloo kérky,
 Sajmia tor torqo kijip, kyl sajınqan.

Qotolop sar tekfirde çatqan ujlar,
 Daçy bar fermesizde ecen tındaj.
 Zavod uj, zavod auqa—taza qanduu,
 —Bolobu, bardıq maldb zavod qıvaj?

Eliktej suluu cıraj cerde qulun,
 Suqtanam kərbəgənsyp tından murun,
 Qaýcdañ alics qulaq, çibek çalduu,
 Bir top bar cele sajyp tındaj qulun.

Bajqasam: Zavod ajoqtı balasız eken,
 At bolso armijaqa çaracu eken,
 Kolxozdor çajlap çatqan çapçy çajloo,
 Ataýyp dyrby salıp çaracu eken!..

—Qaracıs, çajloodoqu kolxoz malyn,
 Çapçsa ret menen çajylqaplyp,

Hermege ыңауылар үолис саър,
Qondurqan тандың тескең айдашып,

Tigi азыңдың азасы жеттесmesi
Bul азыңдың даңыншылтесmesi,
Tetigi ұрыссыз азың дәмдес мөн
Suu војлоj сазда жетеп „жут“ сөлесі.

Мандаңыр үолис тартып, аем саадырат,
Бото көз тоғындиқап қызы қалдырап.

Buran аел ішінде туынды сөлеінене,
Тыңстаптар ішінде вол ағымда.

Oj, үолис әндең сајлоо жекемдүгүп,
Belgilejt kolhoz таңы өскендүгүп.
Epkindy өңеси үенем Сазыраған,
Ojlocu, qandaq елең еткен күпүн...

Sen үрген әндең сајлоо, epkindy el.
Asmandaj ejde turat еткен күндөн.
Qары—қаш, аял—ерек үағыз бирдеj,
El erkin mal өstүрет есен minden.

Сајлоонун сар үајсеек ұсть вирап,
Сел үрет epkindyynyn көзүп шиар.
Енгектин, шылдық даңыр, күүсүп сөртет,
Күзгидей мөлтүрөген тунуқ вулаq*.

At сајлоо, Aq үалтыраған, Sазы kүндеj.
Aj kylse, suu қашқајат тиңди вибеj.
Сел үрет атың ұсть вириқсаған,
Сырғалсабз кесеги еткен „kyndy“ сујвеj?..

Qыз келин, өң жородо, Qazaqваj өз.
Ujqu арам, түнү өң жөн өң ваянда ай.
Asmandan аж colponu көзүн қызыр—
Сыңыңдајт, вијлејин мен, қығасы ән!..

—бірдасы, өөрүм өңсү, sen Qazaqваj,
Epkindyy малсы, өңсү—қыңқысьдаj,
Үн қосуп бүл замандын соорун тартқып,
Өң жаңыр даңы қақшы, даңы нұндай!..

BIZ BYGYN

Мен bygyn Сүй суусунун војундамъ!
Qurulcu sotsialdq orundamън.
Saqa—шуа qajnaqan çalып emgek,
Nur өздүү quruluşun qojnundamън.
Qojnundamън,
Qojnundasъп,
Qojnunda!

Өкмөт тьна!

Proletardын qolunda.

El, çer тьна!

Sotsializm çolunda.

Sen bygyn Ala тоонун boorundasъп,
Kek şieber, çajqalqan çaj—sonundasъп
Dyrkyrep sotsialcى tert tylygyn,
Mal vadър Suusamyrdbын çonundasъп.
Çonundasъп
Çonundamън
Çonunda!

Ara, çajloot!

Kecyp, qonup sonunda

Өssyn өгүр.

Ashы tuum qolunda.

Al bygyn Çatqal, Narъn çеeginde,
Al Sylkty, Qызы·Qыja keninde,
Daçы iлgi Kek·çaqaç çatat zъпqыjdan,
Too tolo qara altып çatqan çerinde.
Çerindemin
Çeridesin
Çerinde!
Udarnikter
Mindep mindep keminde,
Meti qoldo,
Kyc quvatъ teninde.

Al tigiler Otuz adъr, Najmanda,
Oş, Aravan, Bazar-Qorqon alarda,
Kyny—tunu ter aqzър cekeden,
Өndyryşet sq altып, çivek talasada.
Talaadatmyн,
Talaadasып,
Talasda!

Çaqqыraqan

Çaşы sajma talasaqa,

Traktordu

Qojdjoj çajdьq, al ana!

Biz bygynde şaraq, şaraq qajnadьq,
Kolxozdostuq waj-qulaqty ajdadьq.
Kycu menen bolşevikcil erdiktin,
Gyl aсыldы. Biz wajsecek çajnadьq.
Çajnadьq siz
Ana qыстаq!

Möna şaar!

Biz ornottuq

Izdegesin варь вар.

(Qoju tegi

Kerwegen çan saqynar.)

Biz bygynde Narşın, Сүждүп војнудаңыз
Qurulup çatqan sotsializm doornudавыз
Şaqı—şuqa qajnaqan çalın emzek,
Nur ғыздыу quruluştun qojnundавыз.
Qojnundamын
Qojnundасың
Qojnunda!

Өкмөт тұна!

Proletardын qolunda,

El, çer тұна!

Sotsializm çolunda

3-Vili-12 ç. Frunze

ÇAZBŞAM

ДАЛЬЫН 10-сыңдақ адебијат тұжыны,

Kel, qurbular çazalы,
Сазвај qantip çatalы,
Еerciteli majdanqa,
Çańlyń var çastardы,

brda

Qurbum

brdaşam,

Brdaşam men brdaşam .

Çańystын

Kyysyn

Certeli.

Qomuzdu veri çyldarsan! ..

L.

Kapitalcь ajbandar,
Qan şlmirgen tajqandar,
Qanda çuuq denesin,
Qaňtyna algan kөp çan var.
Tyrmelerde, syrgyndе
Cинп ketti dalajlar.
Osolordun teinde

Keselbegeñ qajrandař,
Marks, Lenin, Stalin,
Tariqqa negiz salqandař
Çaz
Qurbular
Uşunu,
Proletardan bız uulu!
Sajra
Taqtı
Tilindi
Bız doordun bulbulu!...

Çooçoq qarşı bargası bar,
Qarşı nažza sajqaň bar,
Taamaj átär, taňqvař,
Taqtı tartıp alqan bar.
Çaňın kecip coq basıp,
Baş kesişken balban bar,
Tap ucun çan qalyşır,
Bızdi körvej qalqan bar.
Oşolordun majdanıň
Körvej mende arman bar.
Cij,
Qurbular,
Cijleşem,
Cijygo men kirişem.
Men bir
Terən
Denizm'n
Tolquj—tolquj aigizem!...

Sotsialistik elkem bar,
Ölkede tyrkyn kerkem bar.
Beş belek çerdin ýstynde
Qajda, sizdej esken bar?
Bizdin elke çapqyrp,
Taçqraqadı kergen çap.
Ölkənyň bilik şapqyo.
Ataçy asman Tijanşan
Uquucu kerp qazyqyp,
Ataçyň doşup ırdasam.
Adıry tolo sarı altyn
Alırp meti men qazam.
Qaz
Qurbular
Qazışam.
Qalamıddı al çazışam,
Qalymdar
Ötken
Taňixtp
Baraqtaň acışam.

Seň Tijanşan, Tijanşan,
Sende ken bar altından,
Men aqyzam bulaqıň,
Mende kel bar calqyqan.
Qaryyp, soolup tygenbes.
Komunałyq qazynam.
Da, Tijanşan qulaq sal,
Tyjup belge çartı nan,
Teskejinde qoj çajdym,

Men tuulup çasqından,
Emi, тына boorundan
Qırtap altın taşqan,
Epkindylyer içinde
Мында мілдег атъпқан.

Alatoo

Cyj

Isiq-Kel

Murun қаңшыр қатқан сел.

Gaz

Qurbular

Uşunu

Çazəşqandaş menden kei!

Sotsialçы elkede,

Sotsialçы kylyk bat,

Zavoddoqu epkindyv,

Erke çenem Kylymqan,

Parovozdo maj bolup,

Baryldata çyryp şan

Bolot tuşqın dırçabil,

Şumqar şunçup asmandan,

Bolot egyz traktor,

Mingeni şajyr Syjymqan,

Tyr-tyr-tyr-tir dyl nuzur,

Asmaoda attı avrovuz sam,

Vagon, vagon kemerdy,

Syjrep cızıp şaxtydan,

Er zavojsik Atabek,

Olke aldynda maqtanqan

Min san tyrkyň majšna,
Bygyn bardaq čerde bar.
Min tetligin čanýbaş.
Buraj bilgen erda bar.

brdaļls

Biz

Qalťtva]

Başlaʃ bilip altında].

Menda

Qoşo

Majdanqa

Çazəp kirdim tarlıva].

Kel qurbular çazals,

Çazvaj qantip çatalb,

Kolxozi, sovxozi, MTS,

Çanp carva majdandib,

brda

Qutbum

brdaşam

brdaʃ ibrdaʃ çazəşam.

Çarşıştın

Kyysyn

Certeli

Qomuzdu beri çıldırsan?

25-IV-33 ç F. unze şair

ÇETKINCEGIME

(Telenge)

Tyrleñvejv yer beti,
Bajcecek esyp çaraşsa.
Ujrenvejv el kozy,
Gviderdý kynde qaraşsa,
Sendaqý bir bajcecek,
Suqtantyr eldi qaratqan,
Asman, ajqa talaşkp
Solubaj esyp varzqan
Talrynat ças balapan,
Çetilgende qanat
Andan son ucat asmanqa,
Qanattuu quştan adatı
Sendaqi şumqar valapa,
Çetilip qanat uaratqan,
Uca ber ejik kekelep,
Qaraşsyn tuş taraptan,
Oqsojom seni kylkike,
Kylk taj curqa ose ver,
Qaşandardy tezelep,
Buđdalvaj alqa ete ber.

7 VIII 34 q. Gareakov

KYC BIRDIKTE

(Elçomqunan çasalgan poema)

Boluptur bir qarş cal zamanında,
„Kerek, dejt aqylusu balanında“
Antken toquz uulu varъ dede,
Aqы—es yıretyynyn amalında.

Biroqta ono menen uquu dajda,
Ajtqandan kөpke sejin sъqva] rajda.
Qarş şasqan kezi bolso kerek,
Onoqo aqylsyzdь tapsa] ajla?

Oturdu uzun sanaa ojdo vatyр,
Tizildi tujuq qıjal vaşty satyr,
Uj icin çançal basty oşol kezde,
Segyset, ooqzo aibas sezdurdy ajtvr.

Basty oqşojt daçy caldy asan qaşy,
Keteryp çerge çarty qarşın majdy,
Talqalap qazan ajaq tabaqtaşy
Çenedy erdəp ejde endyr sajdı.

Biroqta eles qılqan bolbodu aqa,
Kycedy uruş, çançal daçy çana

Алғындан сенгелдешти вітіп Бірі,
Бір туураң тоқуз өзіт өз—өз ара.

Ләйідің ақсақалың мисут шапар,
Қој дебеј тамашалап тұрду қарар.
Тұтышыр, авијір, кетіп ақында,
Қоюшың жаңақанда араң қадар.

Бул шында тұра тұрсун біз қадавай,
Буралы сөз ізгінін салды қарај,
Қада екен, емне ғылъып үшрет екен,
Чараланыр сөйрәп кеткен тоону қаралы.

Тескејде қалып тоој, тоғуллу, ыңдај,
Сал бардың күнгүрөнүр, істен ыңдај.
Гетинен қаш ыңдајдың қытқыр кірді,
Ойлонуп ең болбосо тоғтор тұрбај.

Қајыңда қөлөп, дојуп өз тајаоъын,
Ыңдајдың доошоп, тағыжт өнш—әяаоъын.
Қақајтмаң, күнгө қајат бирден ваялын,
Алдырайт кимгедір ал, мен аяаоъын.

Елвіреп қалыптаоъп тоzo қалып.
Бұтақың тоjnун созуp қошо дарын.
Няды, таңытқады қар қаш қајын
Амал соq, қоюни күn тұрған қалып.

Boolоду қытq, еlyydej сабоону віr,
Маңсаt вар қары, салда ошону віl!
Çыгынтур қалып тоој қалыптаоъп ветті.
Тентек өл degensidi „тезітек өз”.

Бексендеп салда құтудың зілдің ғасыр,
Қадамын қојқон салып жерден салыр
Бул қандай шұмдауq өнштайдың деген әндүү.
Тән қалдың туş тәраптан тоох ғасыр.

Сал келди, ус салась үлгіде екен.
Урушан тооqtordoj үтруjүүсүр.
Қалқаның ешк-елик айда оозор.
Ар кими өз зілдіңсa үнкүjүssүр.

Саңғалдуu үjү қарсун кеjрі шиң.
Кернет алда недеj кереge шиң.
Кенүлсыз, тұрғың кеjдеjт одо жетер.
Тын тышып кеlet қандай кекең қиң.

Сал айтты „вагып шында қынаңдыла,
Валсытар өншқа сатаq қалваңыла.
Мен азыт керсетемүн сір պәнніш сыр,
Мее болсо оjлоqula сірден сырға.

„Qup“ дешти тоқуз унlu ten соққалdu.
Туş—туşqa қасар кетti өл соққалdu.
Төштегy алтин—серин Bodur тастар,
Тиктеши туjyнсүкtyy „саны оjунду“.

Қаңыла baldарына „uqqula,—dejt,
Мына ви віr воо ဇавoo elydej вар.
Boolonqон қытса, менен әзідан век,
Sындыреu үшу nojdon кимнегер вар?

Көryшty тоқузу ten камалашыр.
Tizelep daqып сір top амал менен.

Ташывь, сүндөртшын аның qajdan,
Ал ақмаң, сын birdikti қaram деген.

Авъшса murutunan қылмажыда,
„Bolboso nergileci beri, – dedi.
Мына еми kergylecү sündöryp“ dep,
Booluqun cecip turup birden verdi.

Baldarъ талаşып birden, birden,
Bardыңын аты—beri majdalastы.
Oşol керді asmandаңыз qarap turqan,
Oroqtoj ijmеjgen aq ajda battы.

Сал айтъ „birdik degen onoj emes.
Uqsazat birdik yeyn wetem кеңең.
Bir bolson, Ҫanaqybaij silerge da,
Ec бирең qаршы вазыр kelem debes“.

Egerde altoo ala bolso qoqus,
Sındyrar bellnerdi dal ushundaj...
Duşmanqa çendirastesten çenyy yeyn,
Barynat bir bolqula ec buzulbaj!

Baldarъ ваз сајғашты таң qalyşыр
Degendej ekendo — dep kyc birdikte.
Uruştu çançaldoðda ныт taştashыр,
Andan son qol qojuştı сын birdikke.

151 34-жыл Frunze

BALDAR бұшнда

„Малычишек радостный народ.
Коньками звучно речет зев.“
A. С. Пушкин

blajdan, candan атыър,
Çer beti aq qar қатыньр,
бзылдап souq turqanda,
Өздерине қатыньр:
Çaş baldar çyret qudundap,
„Ойнојбуз“ dep mudundap.

Qajtaryp muzdu çemirgen,
Qajqы tumşuq temirden.
Таманьна ваялашыр,
Tajqalanba] temingen
Baldarda qajqы qara çоq,
Сыннан тарған қара çоq.

Baştyńcъ вар асындан,
„Kitep qap“ dep қазыланан.
Edirendep çygyret,
Emnege şasylqan!...
Syjleskөny savaqъ,
Ваялып қарың қавақъ.

Кек چалаqaj түнү үşүл,
Вылтырғы кеiкен қыş үşүл,
Ону, оjно ғаш втла,
Қышында қылар iş үşүл,
Сонодум, оjноj алвадым,
Темде çyret арманьт.

1955-жыл Атаван

ŞAXTÖR ATABEK

I.

Мындан веş қыл ilgeri,
El җаjloodo çajында,
(Unutbasam saratan,
çajdын ijul аjында)
sez taralqan

Куыт

Şыныт

Atabek çyrgөn аjыlda;
„Adam eej, тигил Atabek,
Komsomol золуп айртыг.
Murunqudaj kejri, соq,
Eelingip adam qалыртыг...
„Şaxtъqa meni „çiber“ dep,
Kensalarда вагыртыг!
— Таартыг аqылbecara,
Armansız çyrdы bajlarda.
Qarqыş uqup, tajaq çep,
Zarladы ele,
Qoldo соq qajda „amalqa“.
Асыqan eken ваqtъsъ,
Qolu çetip,

Bygynky қаңы заманда...
Dedi ele.

Айы ара таңы қаірь,
Ketti ele.

Атавекта сандатыр.
Іштебесем
Senibl, bir! degen oj,
Çaştyń.
Çaş kənylyn ardantыр.

II.

Az ele ашты веş қылдан,
Көнөгөнгө мен аны
Қылдан
Сыл,
Қылдан
Сы қаңы.
Өзгөрыстүн виl заңы.
Атавекта өзгөтур
Болуптар kişi al қаңы.
Qарп—qurp съырь columdan,
Salam айтты, qol алдым,
Саман соодој
Quur ton.
Baştaoғыпп ватын соц,
Өзгөрлигеп тан qaldым.
Evrupaca kijingen,
Ватылан аттың төсүнде,
Bir eme вар illingen.

Çалындайт қузы ваяльп,
Ішенбейл ez kezym.
Qojo turup езгесин,
Menda осону
Еркисизден qарадым.
Al illinp,
Кез сақылтыр қарғыдайт,
Emgektin qызы ordeni.
Kim ekenin ажындајт!
— Al emgektin белгілі
Qаerман деп maaquldaјt.
Ej!

Er epkindyy,
Epkindyy
Çuzy қаңың алъандайт.

III.

Al ошондо айыданып,
Шахыза ватыр кириптir...
Ең murun
Eki
Ус
Ajca
Atbojsik болуп қурыптүр.
Balban bilek
Ot қырек
Al Iştin
Техникасын билипти.

Andan kijia etyptyr,
 Zabojsik bolup sir çolu.
 Çer astynda sojloqon,
 Çumustun qalyb en coto.
 Qyländyq
 Turuştug aercisi.
 Qarşy barsa,
 Çumışçunun—
 Temir ailek con qolu!

Epkin
 Epkin
 Epkindyy,
 Epkindyy dep atalър,
 isteptir
 Çer алдында сан salыр.
 Альптың сүйләп аж зајып,
 Көр алдында маңташып.
 Ыллинг қызы таңтаңа,
 Ар дајым
 Birinci bolup qattalър.

En murun çyz
Anan ekl çyz
Үс çyz
Protsentke çetkirip,
Atqaqaryptyr kyn sajyp,
Өzyme bergen plandsy.
Өkmetta sylaptar
Orden menen

Çaş çumuşcu qıraqandı.
Qıraqan uşul
Atavek
Kece qojsu
Al vygyn ças çumuşcu,
„Ermegim“ dejt çumuştu.
Qıraqan emej
Emne?
Al emgektin
Majdanında,
Сынdap erdik qılaıdb.
Сынdap, сынdap, сынdap, сынdap
Сынdap erdik qılaıdb.
Şilte
Şilte
Şilte qolum qalamandı.
Maqta
Maqta
Maqta tilim salvandı.
Balban uşul
Al ças şaxter Atavek,
Sotsialcı
Turmuş ycsun
Ajavaqan ças çandı.
Çaş çandı
Çaşın qandı
Men ьrdajmın
Qara altındı qazqandı.

Sajra
 Sajra
 Sajra tilim sajrasъ.
 Talva,
 Talva
 Talva қааզыт talvасъ.
 Çyrek qapъ
 Qызы съя
 Qalamътъ маляъп.
 Atavektej
 Emgek eri—
 Baатъръ
 Өndyryste
 Necөө eken sanасъ...
 Sanасъ
 Qaraасъ
 Men emes
 Тевапътъ—
 Tarixtъn ezy sanатъ.
 Kep qыргандъ
 Sotsialcъl elkege,
 Sanатъ çоq
 Asman
 Çerdej
 Qurulus
 Burulus
 Tenkyryş ezy çaratъ.
 Atavek vir,
 Atavektej min!

Kolхоз
 Sovхоз
 MTS ta,
 Zavod
 Fabrik
 Şaxtъвъzda,
 Gigant
 Gigant
 Quruluşta,
 Min
 Mindegen
 Qъraandar вар
 Çapъn bergen
 Quruluşqa
 Oşolor menen
 Ee solduq
 Tarixta çоq
 Burulusqa
 Burulusqa
 Quruluşqa
 Çerdin çузы
 Bali, dedi
 Bizdin esкен тишибизда!
 Marş muzika
 Çapъrt zaldъ
 Cırqap kelsin var gala!
 Tart qыjaqtъ,
 Kyysyn kyylej,

Уңу үгүлсүн ааламда!
 Білсін біздін
 Атасекти,
 Бардық сәхтер ааламда!

Көк қанчаq 10-V 1932-ж.

5/2
3475

ÇbJNAQTAQЫLAR

	Bet
Parjanamdañ talaasъ	5
Paqta teriml	13
Epkindyy Totu epkinde	16
Komsomol paqta vaşына	23
Majramqan	25
Men suluuluq qojnunda	27
Aktivim	28
Tynky sapar	32
Çaş kişi	39
Qызбы tuu	42
Qызбы atcam çoldoşqo	44
Asman bizardiki	46
Cenış,çazъна	50
Cenış tuusu	54
Çapъ çajloo	60
Bіз bygyn	64
Çazъшам	67
Çetkincegime	72
Kyc birdikte	73
Baldar qыşында	77
Saxter Atasek	79

ТҮЗӨТҮҮ

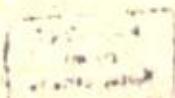
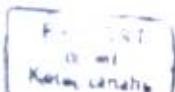
Bet	Çot	Baszıqaplı	Turkcası
10	Yst. 6	çarşıta.	çarşıtb.
13	Ast. 3	Turmuston	Turmuşton
17	• 1	Qadıjaşa	Qalıça
20	• 13	doşulup.	doşulup.
30	Yst. 11	Eptekejsin	Eptekejsin
40	Ast. 4	kijm	kijim
41	• 10	kijm	kijin
70	• 4	kemerdy	kemvrdy
71	Yst. 1	maşna	maşına
73	• 7	dajda	dajda
74	Ast. 10	Qaqajtmaq	Qaqajtmaq
75	• 13	Balçýrap	Bılçýrap
87	Yst. 1	Balda, işında	Baldar qışında

дактор Сиапасовек
хред. Gajfullin N. K.
ректор S. Qasimov

Редактор К. Маликов
Техред Гайфуллин Н. К.
Корректор С. Касымов

Түзө 1981-жылда жарылды. Базшында 27-д 36-сыл жетті.
Олардың форматы 62x88. Bir basma та-
та 44600 атп. Бардың 1% басма таңац. Upolqırılıt:
№ 23. Сылтемеш № 27-88. Zazat № 2074
Tiraç 3000+125.

Фрунзе. Тип. № 2. Ташкентская 103

М 9475

БААСЬ 45 т

Темиркул Уметалиев
СТИХИ ТЕМИРКУЛА
(Сборник II)

на кир. языке

Фрунзе КИРГОСИЗДАТ 1936